

... Kooli kriisiplaani **LISA 2, Probleemolukordade lahendamise sekkumiskava**

Asutusesiseseks kasutamiseks, v.a Lisa 2

Kinnitatud „.....“

... Kooli direktori käskkirjaga nr

Ennetamine: Õpetajal/ koolitöötajal olla suhtlemisel konkreetne, kuid positiivne, välistada manipulatsioon ja sellega kaasaminek. Konfliktse käitumise korral soovib Õ leida põhjust, mis õigustab tema negatiivset reaktsiooni! Õ aitamine on võimalik, kui täiskasvanu ei võta Õ agressiooni isiklikult! Olla valmis andma iseseisev töö neile, keda probleem ei puuduta.

Probleemkäitumine Õ – õpilane	Nõuanne sekkujale (NB! alates 3. astmest fikseerida intsidendi asjaolud isiklikus märkmikus: Kes? Kus? Kuidas? Mis? Mida? Millal? ja 5.-6. astemes täita turvalisuse tagamise kontroll-leht)	Vastutus
1. Õ on ignoreeriv pilk, jälgib tunnis toimuvat katkendlikult, vähene huvi teema vastu. Rahutu kehakeel. Võimalik on hetkeline frustratsioon (rahuneb ise).	Ära pööra Õ käitumisele otsest tähelepanu. Anna kätte talle kohandatud ülesanded ja selgita lühidalt, mida tuleb teha. Ole rahulik ja positiivne. Jää tunnitegevuse juurde, tunnusta lapsi, kes on valmis tunnitööks/ kokkulepitud tegevuseks.	Klassiõpetaja (aineõpetaja, koolitöötaja)
2. Õ alustab ebaviisakate verbaalsete kommentaaridega kaasõpilaste ja/või õpetaja suhtes. Võimalik on hetkeline frustratsioon (rebib midagi, rahuneb ise).	Räägi Õ rahulikult moel. Ütle alati, et kuulnud kõnepruuk ei ole lubatud (roppusi kordamata), pikalt peatumata. Ole konkreetne ja ära lase ennast tõmmata diskussiooni. Võimalikult vähe pööra tähelepanu negatiivsele käitumisele. Selgita veelkord lühidalt, mis ülesanded tal tuleb teha.	Klassiõpetaja (aineõpetaja, koolitöötaja)
3. Verbaalne agressiivsus jätkub. Õ käib rahutult ringi, suur motoorne rahutus: loobib asju, otsib füüsilist kontakti kaasõpilastega (müksamised jms). Ei lähe ruumi B vabatahtlikult.	Ütle, et selline käitumine pole lubatud ning palu tal koheselt istuda (kui käib ringi). Ära lasku diskussiooni, kes on süüdi jms. Ole rahulik ja konkreetne, ütle, et räägid temaga siis, kui ta on rahunenud. Kui ei allu ja/või kui hakkab asju loopima, kutsu võimalusel õpetaja B ning koos juhatage Õ klassist välja kokkulepitud ruumi või tugispetsialisti juurde. Ruumi B anda kaasa individuaalne töö.	Klassiõpetaja (aineõpetaja, koolitöötaja) ja Õpetaja B Plaan B: Tugispetsialist
4. Õ on väga ärritunud ja vihane. Lõhub ustega, lõhub koolivara. otseselt kedagi ei ründa. Võib ennast nt tualetti luku taha panna.	Räägi aeglaselt ja konkreetselt, et oled kohustatud olukorrast informeerima kooli Peakorrapidajat. Võimalusel kasuta õpetaja B abi, et anda kohandatud ülesanded ruumis B. Lukustamise korral ole rahulik: Õ ei soovi, et teda segatakse, kui ta on end luku taha pannud, ütle, et mõtle rahulikult asjade üle järele ja kui ta on järele mõelnud, võib ta tulla oma klassi, tunnis talle küsimusi ei esitata. Kinnita, et vestlus toimub hiljem nii, et teisi õpilasi ei ole juures. Vajadusel teavita Peakorrapidajat (midagi on lõhutud, Õ on ennast lukustanud).	Klassiõpetaja (aineõpetaja, koolitöötaja) ja Õpetaja B Plaan B: Tugispetsialist ja/või Peakorrapidaja
5. Õ on suured frustratsiooni nähud. Lõhub, laamendab, ropendab. Võib lükata teele sattuvaid inimesi, otseselt ei ründa neid. Ei lase ennast puudutada. Võib lahkuda omavoliliselt tunnist, koolist.	Anda Õ teada, et olukord nõuab lapsevanemate/ vastutava täiskasvanu teavitamist (NB! Õpetaja peab olema teadlik lastest, kes on lastekodust, ühe vanemaga vmt ja vastavalt sellele rääkima). Teavitada juhtunust kiirelt Peakorrapidajat, kes otsustab edasise tegevuse. Kui Õ lahkub koolist õppetundide ajal, tuleb sellest teavitada Õ lapsevanemat, kes vastutab alaealise eest väljaspool kooli territooriumit. Peakorrapidaja otsustab, kes suhtleb perega.	Klassiõpetaja (aineõpetaja, koolitöötaja) ja Peakorrapidaja Plaan B: Lapsevanem
6. Õ on täiesti kaotanud moraalsed piirangud, on sõnades ja käitumises kontrollimatu. Lõhub pidurdamatult ja/või on füüsiliselt vägivaldne, seades ohtu enda ja/või teiste tervise ja elu.	Ära lasku Õ diskussiooni. Kohe kutsu/ lase mõnel õpilasel kutsuda appi lähim õpetaja ja teavitada Peakorrapidajat, kes otsustab lapsevanema ja/ või politsei kaasamise. Anna korraldus kaasõpilastel eemalduda situatsioonist. Võimalusel kasuta ruumi B. Kui on vaja vahele sekkuda enne politsei saabumist, tuleb ressursi olemasolul õpilast vajadusel kinni hoida ja tegutseda Verge metoodika alusel. Laps antakse Peakorrapidajaga koostöös üle lapsevanemale või politseile.	Klassiõpetaja (aineõpetaja, koolitöötaja) ja Peakorrapidaja Plaan B: Lapsevanem ja Politsei
7. Situatsioon on maha rahunenud (nt on uus päev), kuid lapse ja juuresolijate jaoks on teema lõpetamata	Teavitada Õ, et Sul on hea meel, et ärev olukord on möödas, kuid soovid temaga lühidalt vestelda esimesel võimalusel. Vestluses pööra positiivset tähelepanu hetke rahulikkusele. Räägi, kelle ja mille pärast muretsesid intsidendis. Küsi, mis võis vallandas Õ käitumise, mida ta mõtles siis ja mida mõtleb nüüd, kuidas sellist olukorda vältida, mida Sina õetajana peaksid sellises olukorras tegema, mida mitte tegema ning mida tema saab teha. Seejärel soovi head alanud päeva ja saada Õ tundi. Anna ka intsidendi juures olnud inimestele teada, et olukord on lahendatud ja seda ei ole vaja meenutada. Kui kellelgi on juhtunu järel tekkinud häiriv ärevus, siis suuna ta tugispetsialisti juurde.	Klassiõpetaja (aineõpetaja, koolitöötaja) ja/või Klassijuhataja NB! Kui oli 5. või 6. astme intsident, siis teha kokkuvõtte ka direktorile ja lapsevanemale